vzhůru do kulturního dění

■ Studenti ZUŠ Louny se vrhnou na Plešatou zpěvačku

LOUNY *(jvn)* - Plešatou herečku si mohou vychutnat návštěvníci Vrchlického divadla v Lounech. Tuto základní hru absurdního dramatu nastudovala Milena Nečesaná se studenty ZUŠ Louny. Hru od Eugena Ionesca veřejně poprvé předvedou v úterý 2. října. Jde o první hru absurdního dramatu, kde se jazyk stává „hlavním hrdinou“ alegorického zobrazení odcizení moderního člověka. Heslem pro divadelní labužníky nechť se stane: mluvíme, ale nerozumíme si! „Možná právě proto hru hrajeme, aby se obsah slov nevytrácel, aby slova získala zpět svůj význam, abychom nejen mluvili, ale uměli si naslouchat. Hru hrají ti, kteří nemluví zbytečně,“ vysvětlila režisérka

FOTO M. NEČESANÁ

Nečesaná. Jsou to studenti literárně dramatického oboru Tereza Cajthamlová, Marek Mikulášek, Martina Čechová, Lukáš Hodan a host Daniel Syrovátko. Jestli jste se někdy chtěli na vlastní oči poznat absurdní divadlo, máte teď tu nejlepší příležitost.

■ Loutkový Rocky IX. boxuje v divadle

LOUNY *(jvn)* - V ring se v úterý 9. října promění kavárna Vrchlického divadla v Lounech. Kultovní pražské Divadlo Buchty a loutky v něm uspořádá zápas, kde se „italský hřebec“ Rocky Balboa utká s celým světem, ale hlavně sám se sebou. Loutkové inscenace Rocky IX, s podtitulem boxing - kissing – loutking, vypráví příběh smutného boxera, jeho osamělých kamarádů a nepřátel. Nejpozoruhodnější loutkářská inscenace roku 2004 dokazuje, že loutky mohou hrát pro dospělé.

Amatérskou vřelost či profesionální chlad?

Krajinomalby v Galerii XXL kladou otázky, jak zachytit krajinu

SMOLNICE, LOUNY - V nedávných dnech proběhl na Smolnici 2. ročník sympozia Krajina Ústeckého kraje. České výtvarné špičky spolu se studenty a střední generací umělců tam měli jediný úkol. Zachytit krajinu Českého středohoří. Vzniklá díla jsou nyní vystavena v přízemí Galerie XXL. Lounům se tak s výstavou sdružení amatérských výtvarníků VOSA nabízí ojedinělá možnost porovnat dva odlišné přístupy k výtvarnému umění. Shlédnout současně díla přespolních profesionálních umělců s obrazy převážně místních autorů a nadšenců.

Zatímco amatérští malíři jsou prosti předsudků, vědí, jak krajinu namalovat, jasně ji před sebou vidí a také je klidně namalují i s kýčem. Profesionální výtvarníci ji už nevidí, mají před očima pouze dějiny krajinářské malby, a to je brzdí. Vědí, jak ji namalovat nemohou, ale vlastně nevědí, jak mohou. Proto jsou jejich výtvory tak usilovné, racionální, a třeba i chladné, vyumělkované.

Srovnání obou výstav navíc klade základní otázky po smyslu moderního výtvarného umění. Třeba pro Jiřího Davida (jeho nejznámějšími díly jsou Trnová koruna nad Rudolfinem a neonové Srdce nad Pražským hradem) je již nemyslitelné namalovat na plátno prostou krajinu s kopečky, stromy a oblaky. Raději stvořil výtvarnou esej o krajině a mezích jejího uměleckého zachycení. Proto poskládal postmoderní labyrint z odkazů na Zdeňka Sýkoru, z Fillových citátů, z turistické informační tabule a ze začerněné strukturované plochy. Nakoupená natažená plátna ani nerozbalil a psal a kreslil přes igelit i na jejich rub.

Na druhé straně spektra pak stojí obrazy dalšího respektovaného českého výtvarníka Tomáše Císařovského. Ten naplnil poctivé barevné krajinky tradiční malebností. Díky zjednodušenému, naivnímu výrazu a zpestření barev snadno odhalíme, že do nich ukryl nenápadný osten ironie. Ale věděli bychom to u stejného obrazu, kdyby pod ním nebyl podepsán právě Císařovský? Proto součástí kontextu těchto krajin je i jeho podpis.

A tady se už dotýkáme otázky snobství, možnosti vůbec pochopit autorův záměr a hledání hodnotících měřítek. Na tyto otazníky si musí každý najít odpověď sám. A může tak v Galerii XXL učinit také před černobílými obrazy Zdeňka Daňka plnými jakýchsi vertikálních či horizontálních siločar kolem uzlových bodů krajin jako jsou menhir či elektrárna.

Nebo před barevně i výrazově divokými panoramaty Elišky Jakubíčkové, v nichž má divák tendenci hledat zdeformovanou postavu van Gogha od malíře Francise Bacona. Či před depresivními černošedé akvarely s rozpíjejícími se plochami slavětínského Tomáše Polcara, z nichž jen matně vystupují obrysy mraků a kopců. Anebo před harmonickým chaosem a neklidem Jiřího Říhy, jemuž se krajiny a vsi rozpadají pod krátkými tahy štětce a napříč padajících horizontál.

V patře galerie pak až do 9. října seznamuje se svými expresionisticko-gestickými Dobrými dny Eliška Jakubíčková.

Jan Vnouček

Paní Amálka pamatuje celé dějiny

Vrcholí příprava oslav – lounští skauti slaví devadesátiny

LOUNY *(toš)* - První říjnový víkend oslaví devadesát let trvání organizace lounských skautů. Oslavy připravovali téměř dva roky. Program bude zajímavý a bohatý.

Již v pátek 5. října přivítají lounští skauti přátele ze Žatce, Kryr, Mostu, Chomutova, Libochovic, ale třeba i z Ústí nad Labem nebo ze Štětí.

Některé části oslav jsou určeny především skautům – vypraví se například na lounský hřbitov, aby položili kytičky na hroby zakladatelů a významných osobností lounského skautingu. Další skupinka skautů se vydá do Domova seniorů za nejstarší členkou organizace, paní Amálkou Štorkánovou. „Je stejný ročník s panem generálem Fajtlem, při zakládání skautu jí bylo pět let. Možná si dobře nevzpomíná, co měla včera k snídani, ale co se řešilo na skautském setkání v roce 1937, to vám sdělí velmi podrobně,“ usmívá se vedoucí skautského střediska Louny Stanislav Procházka.

Podstatná část oslav je určena nejširší veřejnosti. Skauti by rádi přivítali další nové členy. Pro ně je určen jednak odpolední program na skautské baště, kde je ochotně provedou a kde si budou moci zasoutěžit, vyzkoušet skautské dovednosti.

Velmi oblíbená je již tradiční hra František z Hamonína, určená pro děti a mládež, co mají v oblibě historii. Skupinky účastníků budou procházet Louny – a díky Oblastnímu muzeu Louny se dostanou dokonce do středověkého sklepa, kde na ně bude čekat sekera, popravčí špalek a vyzkoušejí sekání hlav. Další zkouška odvahy je čeká v opuštěné baště pod Základní školou J. A. Komenského, kde se vypraví do tmy. „Nepořádku se bát nemusí, skauti prostory vyklidí,“ předesílá oldskaut Standa. Prostor dostanou též lučištníci a vrhači kopí, ale dokonce i astronomové. Budou si totiž moci prohlédnout hvězdárnu v Gymnáziu Václava Hlavatého.

V Masarykových sadech se v 16 hodin uskuteční Nichtbűrgerův šestiapůlboj v cimrmanovských disciplínách.

Oslavy a setkání vyvrcholí v 19 hodin zapálením táborového ohně, okolo půl desáté se na Ohři uskuteční Benátská noc.

Oslavy pokračují v neděli o desáté hodině dopoledne, kdy bude otevřena Naučná stezka Louny – Zeměchy. Na trase díky skautské organizaci vyrostlo pět naučných tabulí, přibližujících například cestu vody až do našich domácností, zdejší přírodu, geologické pochody, a rostlinné a živočišné druhy, ale i jak se na krajině podepsal člověk. Slavnostní otevření se uskuteční na prvém stanovišti – u městské vodárny v Lounech nad tratí.

„Jsem velmi mile překvapen vstřícností všech, na které jsme se obrátili – ať už to bylo Město Louny a odbor místního hospodářství nebo Oblastní muzeum Louny či Městská policie Louny, ale také řada dalších organizací, firem i jednotlivců,“ děkuje za lounské skauty všem příznivcům Stanislav Procházka.

FOTO KVĚTA TOŠNEROVÁ

Pro vítěze Modré z nebe... Středeční soutěže létajících draků, kterou za Louny na louce směrem na Mělce pořádala Česko-ruská společnost Louny, se zúčastnily dvě desítky draků. Každé dítě dostalo u zápisu od pořadatelů čokoládku, drobnou pozornost a dopřát si mohlo i v ohýnku pečený brambor. Na majitele vítězného draka čekalo čokoládové Modré z nebe. Některé kupované modely ze supermarketů neobstály. „U našeho igelitového draka je problémem příliš lehký ocas, který konstrukci draka nezatíží jako klasická bábrlata,“ vysvětluje tatínek Ondřeje Bláhy, který se s vyvažováním draka pořádně nazlobil. Další supermarketácký drak byl však zkonstruován tak, že od země se k velkému zármutku rodiny ani neodlepil. Oproti němu bravurně křižoval nebe kupovaný červený Spiderman. Velkou pozornost budili rozměrní černí vzduchoplavci Daniela, Jany a Kamilky Pešulových z Dobroměřic. Vypadali jako kříženci rejnoka, netopýra a supermana a pocházeli z Itálie, kde létají nad mořem. Maminka Květa Kučerová s pětiletou Michalkou nakoupily jen dračí polotovar a konečnou podobu daly vznášedlu samy. Jára Werner měl draka nejpoctivějšího - klasického krásně malovaného, vyrobeného do poslední špejličky. Nadšeně ho pouštěli spolu s dědečkem Václavem Sedláčkem. Spolupořadatel Karel Sláma zájemcům ochotně nabízel návody na sestavení různých draků včetně japonských a čínských. ***(toš)***

dopisy

■ Comfort made in ČEZ

„Každý odběratel elektrické energie před časem dostal od ČEZu brožuru Oranžový průvodce. Běžné kecy na kvalitním papíře jste asi zahodili stejně jako většina ostatních. Zásadní chyba. V brožuře je totiž napsáno, že všechny odběratele tarifu Standart dodavatel oranžové energie automaticky přesunul do dražšího tarifu Comfort.

Co je to takový Comfort made in ČEZ? Tento tarif prý obsahuje „širokou škálu doplňkových služeb“. Můžete bezplatně navštívit kancelář firmy! Můžete využívat některou z forem elektronické fakturace. V ceně je i písemná korespondence s ČEZem. Co když to vše nepotřebujete? Tarif Basic (cenově stejný jako původní Standart) vás vyjde ročně o l42,80 Kč levněji při stejných cenách elektrické energie.

Jak tyto peníze ušetřit a jak především zabránit úplně zbytečné podpoře monopolisty? Zákaznická linka ČEZu je 840 840 840. Na tomto čísle se můžete s tarifem Comfort rozloučit. ČEZ tvrdí, že je jen na zákaznících, aby zhodnotili, co je pro ně nejvýhodnější. Kolik je asi v ČR zákazníků, kteří se automaticky stali členy onoho Comfortního klubu, aniž o tom vědí?!“ ***Jan Plachetka a Petr Rohlíček, Most***

■ Byli to Poškoláci...

Reakce na „Narozeniny školy oslavily stovky lidí“ (Svobodný hlas z 19. září): „Ráda bych upřesnila: nešlo o sbor Poškoláček, ale kapelu a pěvecký kroužek Poškoláci, což jsou bývalí a do loňska i současní žáci naší školy.

Jsem šťastná, že se oslava zdařila a počasí umravnilo. Za zmínku rozhodně stál i kouzelný Fricův příležitostný dostavník, který zájemce vozil po obci a blízkém okolí. Pro gurmány pak přidávám lahodnou vzpomínku na onen vynikající guláš s chlebem nebo vepřovou roládu s bramborem, co se podávala v panenskotýnecké sokolovně.“

Ivana Vágnerová, Louny

■ Pyrocar 2007 Přibyslav

„Naše jednotka byla pozvána na výstavu požární techniky do Přibyslavi. V sobotu 8. září v půl páté ráno jsme vyrazili. Protože počet členů přesahoval místa k sezení v hasičském voze, vyrazilo i druhé vozidlo, které patří členovi dobrovolného hasičského sboru, Ondřeji Dragulovi.

Na výstavě jsme si prohlédli jak současné vozy, tak veterány - parní stříkačka, Erena, větřieska, Kačena, Robur. Vozidel se nakonec sjelo přes 200.

Pobyt na ploše letiště stěžoval vytrvalý déšť. I přesto byl program na podiu, pořádaly se vyhlídkové lety a v celém areálu probíhaly prohlídky vozidel včetně vybavení techniky, hašení požárů a záchrany vrtulníkem. Jednotky seznamovaly účastníky se svými začátky a vyprávěly o současném autoparku. Tam jsme si předávali zkušenosti, jak co nejlépe využít prostory vozidla pro umisťování výbavy. Velký zájem byl o zabudovaný naviják a lištu, přemontovanou přední masku včetně světel, rozdělení armatur a ostatního materiálu na našem voze Liaz.

Den i noc probíhala ve stylu neustálého houkání, blikání a stříkání vody, které bylo i tak dost. Na ukončení proběhla spanilá jízda Přibyslaví.“ ***Josef Helus, velitel hasičů Města Podbořany***

■ Libčevesští sportovci a hasiči o prázdninách

„Sportovci a hasiči uspořádali o prázdninách na hřišti sportovní den pro děti. Probíhaly soutěže v hodu na panáka, na kuželky, skákalo se v pytlích, soutěžilo ve slalomu s míčem. Atraktivní byla střelba ze vzduchovky pod patronátem mysliveckého sdružení.

Holky i kluci se vyřádili ve dvou nafukovacích hradech, drandili na čtyřkolkách a bugině, povozili se na koních z židovické stáje. Líbily se svítící kužele, děti opravdu nevěděly, co dřív. Pak přišlo to, nač se tradičně těší nejvíc: hasiči jim nastříkali kupu pěny, ve které se všechny důkladně vyválely.

K vidění byla i hasičská technika. Lounští hasiči ukázali vyprošťování osob z havarovaného auta, nadchl hasič v ochranné kombinéze, se kterou se může do ohně. Děti ho nazvaly hořící muž. Pak se nad hlavami objevilo letadlo z Avion klubu Charvatce a začalo shazovat bonbóny. Během dne byla k mání gulášovka, limonáda, večer se opékaly buřty a dospělí ještě do pozdních hodin poslouchali hudbu, tančili. Všichni se dobře bavili. Organizátoři zaslouží poděkování.

Ale naše Libčeves žije nejen zábavou. Sportovci v srpnu uspořádali zápas v kopané - Memoriál Josefa Josefíka a Zdeňka Leinvebra. Také instalovali nové branky, aby odpovídaly soutěžním kritériím. Hasiči zase prováděli preventivní údržbu vozidel, dýchacích přístrojů a školení členů výjezdové jednotky.“ ***Eva Turková, Libčeves***

Projížděli skrze Louny... (2)

Wiliam Stewart, markýz z Londonderry byl stále v oparu

Po stručných zmínkách o pobytech korunovaných hlav šesté koalice a záletného diplomata Lothara Metternicha v Lounech, otištěných v minulém čísle, obrátíme dnes pozornost na politiky. Kolik jich Louny roku 1813 projelo celkem, nevíme. Ale tři doopravdy významní tu byli určitě.

■ Pruský kancléř

Prvním z nich, který patrně nejméně jednou ve zdejším měšťanském domě U Tří lip přenocoval, byl Karl August kníže Hardenberg (1750-1822). Pocházel z Hannoveru a svoji politickou kariéru završil roku 1810, kdy byl jmenován kancléřem pruského království. V zápisech městského kvartýrmajstra se objevuje první zmínka o „nejmenovaném pruském ministrovi“ dne 29. září 1813, a to s poznámkou, že mu byl přidělen pobyt v již zmíněném domě čp. 36 na náměstí.

Druhý, přesnější zápis uvádí, že o týden později, 7. října 1813, byl pruský kancléř Hardenberg ubytován tamtéž, tentokrát však v doprovodu pruského státního ministra „Humbuga“, čtyř radů, osmi tajemníků, jedenácti písařů a úřadu neboli bureau. Příjmení „Humbug“ je nepochybně zkomoleninou příjmení pruského filologa a diplomata Wilhelma barona von Humboldt (1767-1835), takto bratra o dva roky mladšího přírodovědce a cestovatele Alexandra von Humboldt (1769-1859). Wilhelm von Humboldt byl totiž v letech 1813-1815 nerozlučným průvodcem kancléře Hardenberga, později pak pruským vyslancem ve Vídni. Skupina vysokých státních úředníků podle všeho v Lounech přenocovala a druhého dne pokračovala v cestě do Saska, za králem Bedřichem Vilémem III.

■ Ministrův nevlastní bratr

Dva týdny před bitvou u Lipska navštívil Louny sir Charles William Stewart (1778-1854), třetí markýz z Londonderry a nevlastní bratr tehdejšího britského ministra zahraničí sira Henryho Roberta Stewarta lorda Castelreagh. Stalo se 2. října 1813 a vše nasvědčuje tomu, že přijel dostavníkem. Zápis v příslušném ubytovacím seznamu totiž uvádí, že pobýval v domě čp. 71 U šífu (též U Schiffů) v Šatlavní ulici, kde byl hostinec, dědičná pošta a dostavníková stanice. Stewart byl plukovníkem britského 25. pluku lehkých dragounů a zplnomocněným ministrem britské koruny v Berlíně. Z titulu této diplomatické funkce byl účasten uzavření spojenecké konvence v Reichenbachu a po bitvě u Lipska i v průběhu závěrečných bojů ve Francii působil jako vojenský komisař u hlavního spojeneckého štábu. Vídeňského mírového kongresu se - již v hodnosti generála jezdectva a jako zplnomocněnec Anglie - účastnil spolu s nevlastním bratrem. Následovaly posty mimořádného vyslance v Berlíně a ve Vídni.

Ve vzpomínkách současníků nevynikal prý ani tak v diplomacii, jako spíše v požívání kvalitních alkoholických nápojů. Jistý hrabě prohlásil, že šestatřicetiletý Stewart se stále nacházel „v oparu“ a britský generál Cathcart tvrdil, že kavalerista Stewart nezačínal nikdy myslet dříve, než všichni ostatní přestali. Vídeňský pobyt pozdějšího barona Stewarta byl zdrojem anekdot a přezdívek. Kritičtější členové diplomatického sboru nemohli pochopit, proč byl jmenován na tak exponovaný a citlivý post. Měl prý být raději poslán tam, kde by byl méně nebezpečný a nepáchal trapnosti. Leccos se říkalo také o jeho duševní rovnováze, neboť bylo známo, že se léčil u londýnského lékaře Willise, odborníka na nervové choroby. K podivnostem jeho jednání patřilo například to, že měl vlastní smečku loveckých psů, neboť rakouští se údajně pro hony nehodili. Ke své milované dragounské uniformě si rád obouval křiklavě žluté boty, čímž si ve společnosti vysloužil pojmenování „Zlatý bažant“. Rozšafní Vídeňáci mu zase pro změnu přezdívali „Pumpernickel“, což s ohledem na tento svérázný a nepříliš chutný druh chleba rozhodně nebyla lichotka. V anglické historiografii se také vyskytuje přezdívka „Bojovný Karlík“, což snad souviselo s tím, že se svým plukem prokázal odvahu v boji byl tak možná lepším vojákem než politikem...

Antonín Hluštík

FOTO ARCHIV AUTORA

FOTO ARCHIV AUTORA

Pruský politik, kníže Hardenberg a pruský diplomat Wilhelm von Humboldt (portréty T. Lawrence a F. Krügera).